

'Groen' groeien met wind, zon, biomassa en het getij

Het kabinet heeft bijna zestig deals gesloten met bedrijven en overheden voor meer 'groene' groei, voor een duurzamer samenleving. Kern van de Green Deals is dat het de overheid geen cent kost. De overheid wil slechts advies geven, partijen bij elkaar brengen en belemmerende regels weghalen. De reacties zijn overwegend negatief. 'Groen sausje over grijs kabinet', zegt GroenLinks-leider Jolande Sap. De overeenkomsten werden gesloten in vijf verschillende sectoren. Een greep hieruit.

Door Robert Giebels / Foto Joost van den Broek

Energievoorziening

Windenergie op land stuit volgens het kabinet nu op niet-financiële belemmeringen. Die wil het wegnemen met bijvoorbeeld 'tijdelijke windlocaties'. Ook moet het gemakkelijker worden windmolens bij waterkeringen te plaatsen. Met de Nederlandse Windenergie Associatie is afgesproken om in 2020 de kostprijs van windenergie met 40 procent te verlagen en het aantal banen in die sector te verviervoudigen. Kolencentrales moeten jaarlijks verplicht 10 procent biomassa bijstoken in plaats van kolen. De subsidies voor biomassa eindigen komend jaar. Energiebedrijf Essent gaat de biomassacentrale in Cuijk, waar 100 procent groene stroom wordt geproduceerd, heropenen. De centrale was door de hoge prijs van verse houtsnippers gesloten, maar gaat het nu proberen met goedkopere componenten van biomassa.

Provincie en Waterschappen

Verschillende provincies hebben Green Deals gesloten. Zo wil Limburg twee duurzame energiecentrales bouwen, goed voor 66 duizend huishoudens. Noord-Brabant gaat een gebied inrichten om met zonne-energie te experimenteren. Zuid-Holland zoekt het in aardwarmte op een diepte van vier kilometer. Overijssel wil de restwarmte die vrijkomt bij de winning van zout door Akzo Nobel, gebruiken om het stadion van FC Twente te verwarmen. En Zeeland wil voor 50 duizend huishoudens energie winnen uit de getijden. Bij het zuiveren van water – al eeuwenlang de taak van waterschappen – komt duurzame energie, gas en warmte vrij. De waterschappen willen dit met twaalf grote fabrieken opvangen, zodat ze voor 40 procent in hun eigen energiebehoefte kunnen voorzien.

Stad

In Maastricht gaat de industrie een warmtenet voeden om CO₂-uitstoot met 16 duizend ton terug te brengen. Enkele fabrieken nabij Sittard gaan hun restwarmte afgeven aan ongeveer 30 duizend huizen in de buurt. Iets vergelijkbaars wil het Brabantse Oosterhout doen. In de gemeente Amsterdam moet alle nieuwbouw vanaf 2015, ongeveer 24 duizend woningen, klimaatneutraal worden. Rotterdam gaat proberen 25 tot 30 procent energie te besparen door met zijn instellingen 'energieprestatiecontracten' af te sluiten. Eerst voor negen zwembaden, daarna volgen scholen, theaters, musea en kantoren van de gemeente. Vanaf 2015 bepaalt de overheid wettelijk hoeveel procent van de stroom groen moet zijn. Dat percentage wordt elk jaar opnieuw vastgesteld. In 2020 moet 35 procent van de gebruikte stroom duurzaam zijn.

Vervoer

Er moet volgend jaar een landelijk dekkend netwerk komen van 10 duizend 'intelligente laadpunten' en honderd snellaadpunten voor elektrisch vervoer. In 2015 wil het kabinet ongeveer 20 duizend elektrische auto's hebben rijden. Tien jaar later zouden dat er één miljoen moeten zijn. Noord-Brabant is 'leidend' om het economisch nut van elektrisch vervoer aan te tonen. Vlaggschip wordt de 'heavy duty powertrain'. Met de KLM en Schiphol wil het kabinet bevorderen dat vliegtuigen gaan vliegen op bioerosine. De KLM experimenteert al met afgewerkt frituurvet als brandstof. Verder gaat de haven van Rotterdam gaan zijn opslagfaciliteiten voor biomassa uitbreiden. En bankverzekeraar ING is met een plan gekomen om samen met busbouwers en busmaatschappijen tot emissievrij busvervoer te komen.

Landbouw

Energieleverancier Essent gaat samen met Friesland Campina en de Nederlandse Groen Gas Maatschappij onderzoeken hoe na mestvergisting vloeibaar biogas kan worden ingezet als brandstof in de transportsector. De bedoeling is om dit bij minstens 125 boerderijen te doen. Glastuinbouwers mogen hun warmte bewaren bij een hogere temperatuur dan nu het geval is. Daarmee wordt aardwarmte efficiënter benut. Ook worden glastuinbouwbedrijven gestimuleerd om de handen ineen te slaan met akkerbouwers zodat ze groen gas uit plantaardig afval van die boeren kunnen winnen. Vergunningen om uit mestvergisting energie en waardevolle grondstoffen zoals fosfaat en kalium te winnen, moeten makkelijker verkrijgbaar worden.

Critici: er wordt alleen laaghangend fruit geplukt

'Groen sausje over een grijs kabinet'

Van onze verslaggever Gerard Reijn

AMSTERDAM De Green Deals die maandag werden bekendgemaakt door het kabinet, hebben zeer gemengde reacties ge oogst. De projecten zijn te klein, er wordt alleen laaghangend fruit geplukt en gevestigde belangen worden ontzien, stellen critici.

Met de Green Deals wil de regering de overgang naar een duurzamere energiehuishouding bevorderen. Geld wordt er nauwelijks voor uitgetrokken. Het idee is: overleggen met betrokkenen en knelpunten uit de weg ruimen.

'Het goede instrument op het verkeerde moment', zegt Jan Rotmans, hoogleraar duurzame transitie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, tevens voorzitter van de stichting Urgenda. Dat het kabinet niet met een zak geld rammelt, bevalt Rotmans wel. 'De overheid hoeft helemaal niet te subsidiëren als het gaat om duurzaamheid. We zitten al in een periode van verandering, dus dat geld komt er wel. Verduurzaming zit al in

het DNA van het bedrijfsleven.' Dat de overheid de knelpunten weg wil werken: prima. 'Maar dan komen ze met 59 projecten. Dit is niet meer de tijd van laat duizend bloemen bloeien. Het is tijd om op te schalen, keuzes te maken. Ze zouden moeten kiezen voor hooguit vijf projecten.'

Marga Hoek is het met hem eens. Zij is directeur van De Groene Zaak, een organisatie van 120 ondernemingen die inzetten op duurzaamheid. 'Prima dat de overheid wat quick wins pakt. Het is mooi dat er her en der een probleem met een vergunning kan worden opgelost, maar zo lang je in dit land nog minder voor fossiele brandstoffen betaalt naarmate je er meer van gebruikt, is dat niet genoeg.' Hoek noemt de Green Deals vrijblijvend. Daarom haakte ze af. 'Telkens als we kwamen met structurele voorstellen, bleek dat de ambtenaren heel weinig manoeuvreerruimte hadden. Het ambitieniveau van onze leden is veel hoger dan wat er nu ligt.'

Tjerk Wagenaar, directeur van de Stichting Natuur en Milieu, is het met de kritiek niet eens. Hij heeft de Green Deal getekend. Niet vanwege

het geld; er is hooguit sprake van 'her en der wat wisselgeld'. Maar: 'Wij krijgen invloed.' Hij vestigt zijn vertrouwen op de Green Board waarin hij plaats zal nemen, die ervoor gaat zorgen dat afspraken worden nagekomen. 'In alle sectoren heb je voorlopers. We moeten ervoor zorgen dat hun initiatieven worden overgenomen door de volgers.' Hij denkt niet dat al die bescheiden Green Dealjes

Greenpeace noemt de Green Deals wel 'een goed begin'

het grote werk in de weg staan. 'Natuurlijk niet. Het is niet of-of. Het is en-en. We hebben afgesproken dat er in maart een plan ligt om het energieverbruik in woningen aan te pakken. Dat wordt heel groot.' Rotmans van Urgenda zal daar niet op wachten. 'Wij komen op 11 november met concrete plannen om honderdduizenden woningen aan te pakken.'

kabinet'

Greenpeace noemt de Green Deal 'een goed begin', maar er moet veel meer gebeuren. Milieudefensie vindt de operatie hooguit 'een aanzet tot een positieve beweging'.

Voor zijn Green Deal moet het kabinet zaken doen met de Tweede Kamer. Om geld gaat het nauwelijks, maar wel om tal van wetjes. De regeringspartijen CDA en VVD zijn positief, de oppositie negatief. D66-Kamerlid Stientje van Veldhoven sprak van oude wijn in nieuwe zakken: 'Een gerecyclede versie van de voorstellen uit het kabinet-Balkenende II.' PvdA'er Diederik Samsom vindt het niet-ambitieuzer 'plannetje' en ideeën die toch wel uitgevoerd worden. Jolande Sap van GroenLinks spreekt van 'een groen sausje over een grijs kabinet'.

De VVD prijst het verdwijnen van subsidies. 'In plaats van het weggeven daarvan, daagt dit ondernemers veel meer uit te zoeken naar echte oplossingen', zegt VVD'er René Leegte.

De positie van gedoogpartner PVV is niet duidelijk: de Green Deal staat wel in het regeerakkoord, maar niet in het gedoogakkoord.

8-/15-daagse vlieg-/rondreizen

MAROKKO

Incl. vele maaltijden & prachtige excursies!

INCLUSIEF

- vliegreis
- rondreis
- vele maaltijden
- NL-sprekende reisleiding
- excursies

8 dagen vanaf **489**

ABSOLUTE BODEMPRIJZEN!

8 dgn KONINGSSTEDEN v.a. € 489
Vertrek: van 6/11/2011 t/m 25/3/2012
• de allerlaaste plaatsen op 6/11!
• vele gegarandeerde vertrekdata!

15 dgn HIGHLIGHTS v.a. € 799
Vertrek: van 4/11/2011 t/m 30/3/2012
• tot wel € 50 p.p. in prijs verlaagd!
• complete rondreis langs alle highlights!

Zie www.kras.nl/74728

KRAS.NL
waarom zou je meer betalen

BOEK ONLINE of bel 0900-9697 15 cpm
Prijsen zijn p.p., tenzij anders vermeld. Prijsen zijn exclusief reserveringskosten en Calamiteitenfonds.

Je Facebook vrienden altijd bij de hand met de Vodafone 555 Blue

€59,99

Nu met gratis Prepaid Internet Basis BloX*

power to you

* Ga voor de voorwaarden naar vodafone.nl

SMARTPHONE PLAYGROUND DEAL

Kom voor deze aanbieding naar de Vodafone winkel, kijk op vodafone.nl of bel 0800-0560.